ARAPÇADA ALET İSİMLERİ ve ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Abdulilah ELCASIM
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi
bdalalhaljasm81@gmail.com
Doç. Dr. Erdinç DOĞRU
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fak. Yabancı Diller Böl.
derdinc@gazi.edu.tr **Tel: 0537 658 31 14 Orcid No:** 0000-0002-1601-8008

GİRİŞ

Arapçada alet isimleriyle ilgili incelemeler, yabancılara Arapça öğretimi alanında ihmal edilmiş bir konudur. Bu çalışmada söz konusu alanı teorik ve uygulamalı olarak ele alıp bir grup etkinlik çerçevesinde alet isimlerinin öğretimini kolaylaştırıcı bir çalışma üzerinde durulacaktır. İçinde yaşadığımız modern dönemde özellikle teknolojik araç gereçlerin hayatımızdaki yeri düşünülecek olursa konunun önemi yabancı dil öğretimi açısından da kavranacaktır. Arapçada alet isimleriyle ilgili çeşitli kalıplar vardır ve bu kalıplar vezin diye isimlendirilir. Bir fiil kökü bu vezinlerden birine göre çekimlendiği zaman artık isim olma özelliği kazanır. Bu yüzden Arapçada alet ismiyle ilgili vezinler fiilden isim yapmaya yarayan vezinlerdir. Arapça bükümlü bir dil olduğu için fiilden isim, isimden fiil yapma, eklerle değil vezinlerle sağlanmaktadır. Bir de Arapça kelime türetimiyle ilgili söz konusu vezinler, kıyasi (kurallı) ve gayri kıyasi (kural dışı) olarak iki kısma ayrılmaktadır. Bu çalışmada ele aldığımız alet isimleri konusunda da durum bu şekildedir. Çalışmanın girişinde konuyla ilgili bazı kavramlara kısaca yer verilmiştir. Bu kavramlar, konumuzla doğrudan ilişkili olan, "yöntem", "teknik", "öğretim" ve "alet ismi" kavramlarıdır. Modern dil öğretim yöntemlerinden İletişimsel Yöntem, bir dili dört temel dil becerileriyle birlikte öğretmeyi hedef edinmiş ve bünyesine diğer yöntemlerden unsurlar da katmış olan ve günümüzde yabancı dil öğretiminde genel olarak geçerlilik kazanmış bir yöntemdir. Çalışmamızda alet isimlerini öğretme hususunda iletişimsel yöntem temel alınmıştır. Yine bu yöntemle hazırlanmış toplamda on beş adet etkinlik çalışmada yer almaktadır. Her bir etkinlik önce teorik olarak kısaca açıklanmış, daha sonra uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulama aşamasında, ele alınan örnek alet isminin, teorisi verilen etkinlik çerçevesinde, nasıl öğretileceği üzerinde odaklanılmıştır. Sonuç olarak, hayatımızda önemli bir yer kaplayan araç gereçlerin adı demek olan alet isimleri ve bunların ana dili Arapça olmayanlara nasıl öğretileceği ile ilgili çalışmamızın İmam Hatip Ortaokulları ve Liseleri ile Üniversitelerin Arap Dili Bölümlerinde okuyan öğrencilere ve özellikle de öğretmen ve öğretim üyelerine yöntem açısından katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM ve TEKNİK KAVRAMLARI

Her işin ya da meslek dalının o işi veya meslek dalını icra ederken takip ettiği bir yöntem (usul, metodoloji) vardır. Bu yöntem uyarınca yapılan üretim, bir yerde kalitenin garantisi olarak görülebilir. İşin yöntemine uyulmayınca hem kaliteden ödün verilmiş hem de üretim süreci gereksiz yere uzatılmış olur. Bir demir ustasının demirden yapılma araç-gereçleri üretirken takip ettiği bir yöntemi vardır. Bir marangoz, kapı, pencere vb. şeyleri üretirken belirli bir

yönteme göre çalışır. Bir balıkçı dahi balık avlama işini bir yönteme göre yapar. Aynı şekilde bir öğretmen, öğretim sürecini yönetirken belirli bir yöntem takip etmek zorundadır (Zeytûn 2003, 303). Yöntem; belirlenen eğitsel hedeflere ulaşmak için eğitim-öğretim materyalinin kullanım ve düzenlenme biçimi olarak tanımlanabilir (Câmil 2001, 16). Bir başka tanıma göre ise yöntem; belirlenen hedefleri gerçekleştirmek için uygulanan, temel özellikleri bulunmakla birlikte belirli bir esnekliğe de sahip olan, birbirini izleyen algoritmik adımlar zinciridir (Lûlû 2006, 2). Buna göre yöntem; hedeflere ulaşmak amacıyla içeriği, teknikleri, araç ve gereçleri etkili bir şekilde kullanarak gerçekleştirilen bir öğretme yoludur. Yöntemi, dersi uygulamak için yapılan bir tasarım olarak da tanımlamak mümkündür. Teknik ise, bir yöntemi uygulamaya koymak için sınıfta yapılan etkinlik ya da etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Öğretmenin sınıfta öğretime başladığı andan itibaren gerçekleştirdiği uygulamalar teknik kapsamı içinde yer alır (https://acikders.ankara.edu.tr).

ÖĞRETİM KAVRAMI

Öğretim; bilgi edinmek ve arzulanan hedefe ulaşmak için hem öğretmenle öğrenciler arasında hem de gerek sınıf içi gerekse sınıf dışı ortamlarda öğrenciler arası gerçekleştirilen etkileşimli bir süreçtir şeklinde tanımlanabilir. Öğretim, Türkçe sözlüklerde "belli bir amaca göre gerekli bilgileri verme işi, tedris, tedrisat, talim" olarak açıklanmaktadır. Yabancı sözlüklerde ise "didaktik" anlamında ele alınmaktadır. Eğitim Terimleri Sözlüğünde ise farklı anlamları şöyle sıralanmaktadır:

1. Belli bir amaca göre gereken şeyleri öğretme işi,

2. Bir eğitim kurumunda bir küme öğrenciye belli dal ya da konularda bilgi verme,

3. Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme eylemi, olarak ifade edilmektedir (Aktaran: Güneş 2014, 2)

1974).Öğretim; öğretmenin öğrencilerini bilgiyle donatmak, yaşantılarında istendik davranışlar oluşturmak ve onlara bir takım beceriler kazandırmak amacıyla uygun ve rahat bir ortamda yaptığı çok boyutlu bir dizi faaliyetin adıdır (el-Harirî 2010, 13). Öğretim yöntemi ise, öğretmenin ders içeriğiyle ilgili bilgi ve beceri birikimini öğrencide içselleştirmek üzere yaptığı bir takım faaliyet ve icraatlar olarak tanımlanmaktadır (Şahin 2010, 25). Öğretim yöntemlerinin seçiminde öğrenci özelliklerine uygunluk büyük öneme sahiptir. Her konu ve öğrenme düzeyi için uygun tek bir yöntemden bahsetmek mümkün değildir. Bu sebeple yöntemler seçilirken hedeflere, öğrenci ve konunun özelliklerine dikkat etmek gerekir (https://sites.google.com).

ALET İSMİ

Arapçada bir sarf (morfoloji / biçimbilgisi) konusu olan ve alet isimleri (أسماء الآلات) olarak bilinen konu, fiil köklerinden türetilen araç-gereç isimleriyle ilgili olup belirli vezinler (kalıplar) çerçevesinde elde edilen sözcüklerdir. Arapçada alet isimleri iki yöntemle elde edilir. Bunlardan birincisi kurallı (kıyasi) türetim, diğeri ise kuralsız (gayri kıyasi) türetimdir. Kurallı alet ismi türetimi için Kahire'deki Arap Dili Kurumu'nun belirlemiş olduğu yedi adet vezin

bulunmaktadır. Bunlar; مِفْعَلٌ، مِفْعالٌ، مِفْعَلَةٌ، فَعّالَةٌ، فَعّالٌ، فاعِلَةٌ، فاعولٌ vezinleridir (https://sites.google.com/site/nouronkafaf/home/esmala). Ne var ki alet isimlerinin bu vezinlerden hangisi ile türetileceğine dair belirgin kurallar yoktur. Bu yüzden alet isimlerinin türetimi Arapçada "semai" yani işitmeye, başka bir ifadeyle ezbere dayalıdır (Avşar 2004, 258) Bu vezinlere birer örnek verdikten sonra birkaç örnek de kuralsız vezinlere verilecek ve ardından alet isimlerinin öğretimi konusuna geçilecektir:

مِفْعَلٌ ← مِبْرَدٌ (Törpü/Eğe)

مِفْعالٌ ← مِنْشارٌ (Testere)

مِفْعَلَةٌ ← مِكْنَسةٌ (Süpürge)

فَعّالَةٌ ← غَسّالةٌ (Çamaşır makinesi)

فَعّالٌ ← بَرّادٌ (Dondurucu/Soğutucu)

فاعِلَةٌ ← رافِعةٌ (Vinç)

فاعولٌ ← ساطورٌ (Satır)

Arapçada gayri kıyasi (kuralsız) vezinler çoktur. Bunların vezinlerini öğrenmektense doğrudan alet isminin kendisini öğrenmek daha kolay ve daha mantıklıdır. Bunlara da birkaç örnek verelim:

فَعْلٌ ← فَأْسٌ (Balta)

فِعّيلٌ ← سِكّينٌ (Bıçak)

مُفْعُلٌ ← مُنْخُلٌ (Elek)

فَعّولٌ ← قَدّومٌ (Keser)

ALET İSİMLERİNİN ÖĞRETİMİ

Arapça öğretim serilerinde alet isimleri, çeşitli metinler ve etkinlikler içerisinde çok miktarda geçmekle birlikte aynı serilerde alet isimlerinin öğretimine dair etkinlik ve alıştırmalara pek yer verilmemiştir. Oysa konunun güncel hayattaki yeri göz önünde bulundurulacak olursa alet ismi öğretiminin önemi kavranacaktır. Bu yüzden burada alet isimlerinin nasıl öğretilmesi gerektiği ile ilgili alıştırma ve etkinliklere yer verilecektir. Söz konusu etkinlik ve alıştırmalar öncelikle teorik olarak izah edilecek, daha sonra pratik örneklere geçilecektir. Her bir etkinlik için bir örnek verilmekle yetinilecektir. Bu bölümde toplam on beş etkinliğe yer verilecektir.

1- Pasif Değişken Etkinliği (التعويض ثابت الموقع)

Alet isimlerini öğretmenin yöntemlerinden biri de pasif değişken getirme etkinlikleridir. Bu etkinlik, yeri sabit olan bir sözcüğün, öğretmen ya da kitap tarafından verilen bir başka sözcük (değişken / bedel) ile değiştirilmesinin istendiği türden bir etkinliktir. Önce öğretmen tarafından verilen bir örnekle etkinlik tanıtılır ve yine öğretmen güdümünde öğrencilere tekrarlar yaptırılır, sonra öğrencilerden rol üstlenmeleri istenir. Bu tür etkinlikte değişken olarak verilecek sözcük, cümlenin başında, ortasında ya da sonunda bulunabilir (el-Hûlî 2017, 46).

Örnek:

ضع اسم الآلة الذي ذكره المعلّم في الخانة المناسبة للتعويض كما في المثال الآتي:

المعلّم: اشترى الرجل مطرقة.

الصفّ: اشترى الرجل مطرقة.

المعلّم: مجرفة.

الطالب (1): اشترى الرجل مجرفة.

المعلّم: مكواة.

الطالب (2): اشترى الرجل مكواة.

المعلّم: منظار.

الطالب (3): اشترى الرجل منظاراً.

2- Aktif Değişken Etkinliği (التعويض متغيّر الموقع)

Bu etkinlikte değişken olarak verilecek sözcüğün yeri her defasında farklıdır. Öğretmen ya da kitap tarafından verilen değişkenin, cümlenin neresine yerleştirilmesi gerektiği öğrenci tarafından tespit edilmelidir (el-Hûlî 2017, 47). Aktif değişken etkinliği, anlaşılacağı üzere pasif değişken etkinliğinden daha zordur. Çünkü burada, değişkenin yeri ve varsa değiştirilmesi gereken diğer ögeler öğrenci tarafından belirlenecektir. Oysa pasif değişken etkinliğindeki değişkenin yeri hiç değişmemekte ve cümlede değiştirilmesi gereken başka bir öge de bulunmamaktadır.

Örnek:

ضع اسم الآلة الذي ذكره المعلّم في الخانة المناسبة للتعويض كما في المثال الآتي:

المعلّم: نظر الولد إلى الدرّاجة.

الصفّ: نظر الولد إلى الدرّاجة.

المعلّم: السيّارة.

الطالب (1): نظر الولد إلى السيّارة.

المعلّم: الطفلُ.

الطالب (2): نظر الطفل إلى الدرّاجة.

المعلّم: الغسالة.

الطالب (3): نظر الطفل إلى الغسالة

3- Çoklu Değişken Etkinliği (التعويض المتعدّد)

Bu etkinlikte öğretmen, iki değişkeni birlikte verir ve bu değişkenlerden biri mutlaka alet ismi olur. Her iki değişkeni, cümledeki yerine yerleştirmek ve gerekli değişiklikleri yapmak öğrenciye bırakılır.

Örnek:

ضع كلّاً من الاسمين اللذين قدّمهما المعلّم في الخانة المناسبة للتعويض كما في المثال الآتي:

المعلّم: يستخدم الرجل السيّارة كلّ يوم.

الصفّ: يستخدم الرجل السيّارة كلّ يوم.

المعلّم: المنشار، صباح.

الطالب (1): يستخدم الرجل المنشار كلّ صباح.

المعلّم: الثلّاجة، يوم.

الطالب (2): يستخدم الرجل الثلّاجة كلّ يوم.

المعلّم: المجرفة، شهر.

الطالب (3): يستخدم الرجل المجرفة كلّ شهر.

4- Sözlü Değişken Etkinliği (التعويض بالمثير الشفوي)

Bu etkinlik sözlü olarak icra edilir. Öğretmen ilk cümleyi söyler ve daha sonra her defasında iki değişkeni sözlü olarak verir. Bu değişkenlerden biri alet ismi, diğeri de bu alet kullanılarak yapılan mesleği icra eden kişinin ismi olur. Böylece öğrenci hem alet ismini hem de o alet kullanılarak yapılan mesleği birlikte öğrenmiş olur. Öğrencinin temel cümleyi unutması halinde öğretmen, temel cümleyi yenidan hatırlatır.

Örnek:

ضع كلّاً من الاسمين اللذين قدّمهما المعلّم في الخانة المناسبة للتعويض كما في المثال الآتي:

المعلّم: يشتري النجار منشاراً كلّ يوم.

الصفّ: يشتري النجّار منشاراً كلّ شهر.

المعلّم: الفلّاح، مجرفة.

الطالب (1): يشتري الفلّاح مجرفة كلّ شهر.

المعلّم: الحدّاد، مطرقة.

الطالب (2): يشتري الحدّاد مطرقة كلّ شهر.

المعلّم: الحلّاق، مقصّ.

الطالب (3): يشتري الحلّاق مقصّا كلّ شهر.

5- Görsel Değişken Etkinliği (التعويض بالمثير الصوري)

Bu etkinlikte değişken, öğretmenin öğrencilere göstereceği bir resim ya da fotoğraf şeklindedir. Öncelikle öğretmen, alet isminin yer aldığı bir resim ya da fotoğrafı öğrencilere gösterir ve model olması için gösterdiği resim ya da fotoğraftaki alet ismini içeren bir cümle kurar. Daha sonra alet ismi içeren başka bir resim ya da fotoğraf gösterir ve işaret ettiği öğrenciden gösterdiği bu alet ismini kullanarak model cümleyi tekrar etmesini ister. Etkinlik bu şekilde birkaç kez devam ettirilir. Bu etkinliğin bir önceki etkinliğe göre biraz daha zor olduğu söylenebilir. Zira bir önceki etkinlikte öğrenci, değişkeni öğretmenin dilinden hazır olarak aldığı halde burada resme bakıp değişkeni kendi zihninden bulması gerekmektedir (el-Hûlî 2017, 49).

Örnek:

ضع اسم الآلة الموجود في الصورة في الخانة المناسبة كما في المثال التالي:

يعرض المعلّم مصباحاً ويقول:

اشترى أخي المصباح.

الصف: اشترى أخي المصباح.

المعلّم: (يعرض صورة حاسوب ولا يتكلّم)

الطالب (1): اشترى أخي الحاسوب.

المعلّم: (يعرض صورة سيّارة ولا يتكلّم)

الطالب (2): اشترى أخي السيّارة.

المعلّم: (يعرض صورة منشار ولا يتكلّم)

الطالب (3): اشترى أخي المنشار.

6- Somut Değişken Etkinliği (التعويض بالمثير المحسوس)

Bu etkinlikte öğretmen, yanında getirdiği somut bir aleti öğrencilere gösterir ve bu aletin adının geçtiği model bir cümle kurar. Daha sonra yanında getirdiği diğer bir aleti göstererek işaret ettiği öğrenciden model cümledeki alet isminin yerine gösterdiği somut aletin ismini geçirmesini ister. Etkinliğin zayıf tarafı, sınıf ortamına getirilemeyecek derecede büyük veya ağır olan aletlerle uygulanamayacak olmasıdır. Bu etkinlik, sözlü değişken etkinliğine göre daha zor, görsel değişken etkinliğine göre ise daha kolay bir etkinlik sayılmaktadır. Zira öğrenci, gösterilen aletin ismini hatırlamada zorlanabilir fakat aletin somut olarak gösterilmesinin, resim ya da fotoğraf olarak gösterilmesinden daha etkili bir yöntem olduğu bilinmektedir (el-Hûlî 2017, 49).

Örnek:

استبدل باسم الآلة الذي يعرضه المعلم أمامك خانة مناسبة للتعويض:

المعلّم: اشترى الرجل الثلّاجة.

الصفّ: اشترى الرجل الثلاجة.

المعلّم: (يعرض قلماً بيده)

الطالب (1): اشترى الرجل القلمَ.

المعلّم: (يعرض حاسوباً بيده)

الطالب (2): اشترى الرجل الحاسوب.

المعلّم: (يعرض مطرقة بيده)

الطالب (3): اشترى الرجل المطرقة.

7- Yığılmalı Değişken Etkinliği (التعويض بالمثير التراكمي)

Bu etkinlik türünde değişken, her defasında başka bir ögeye kaydırılır ve cümlede kalıcı olur. Yeni bir değişken son cümle üzerinden işleme sokulur ve nihayetinde ortaya çıkan cümlenin artık ilk verilen cümleyle ilgisi kalmamış olur. Bu etkinlik uygulanırken dikkat edilmesi gereken husus, cümlede mutlaka bir alet isminin bulunmasını sağlamak olmalıdır.

ضع المثير الذي يقدّمه المعلّم في الخانة المناسبة للتعويض كما في المثال الآتي:

المعلّم: أحمد عنده سيّارة جديدة.

الصفّ: أحمد عنده سيّارة جديدة.

المعلّم: مصطفى.

الطالب (1): مصطفى عنده سيّارة جديدة.

المعلّم: درّاجة.

الطالب (2): مصطفى عنده درّاجة جديدة..

المعلّم: عمر.

الطالب (3): عمر عنده درّاجة جديدة.

8- Yığılmasız Değişken Etkinliği (التعويض غير التراكمي)

Yığılmasız değişken etkinliği, her defasında ilk cümleye dönülerek uygulanan bir etkinliktir. Başka bir deyişle, yığılmalı değişken etkinliğinde öğrenci, duyduğu son cümle üzerinden değişkenleri eklemeye devam ederken yığılmasız değişken etkinliğinde eklenen değişkenler son olarak duyulan cümleye değil ilk söylenen cümleye uygulanır. Yapılan uygulamalar göstermiştir ki yığılmasız değişken etkinliği, öğrencilere yığılmalı değişken etkinliğinden daha kolay gelmektedir (el-Hûlî 2017, 51).

ضع المثير الذي يقدّمه المعلّم في الخانة المناسبة فيما يلي:

المعلّم: المطرقة آلة مفيدة.

الصفّ: المطرقة آلة مفيدة.

المعلّم: الدرّاجة.

الطالب (1): الدرّاجة آلة مفيدة.

المعلّم: السيّارة.

الطالب (2): السيّارة آلة مفيدة.

المعلّم: مكواة.

الطالب (3): المكواة آلة مفيدة.

9- Zincirleme Etkinliği (التمرين المتسلسل)

Bu etkinlik, öğrenciler arasında zincirleme bir şekilde uygulandığı için bu şekilde isimlendirilmiştir. Etkinliği öğretmen ya da bir öğrenci başlatabilir. Örneğin ilk soruyu öğrenci sormuş olsun. Öğrenci bu soruyu yanındaki arkadaşına sorar ve arkadaşı da soruya cevap verir. Ardından cevap veren öğrenci aynı soruyu yanındaki diğer bir öğrenciye sorar ve etkinlik bu

şekilde bütün öğrenciler kapsayacak biçimde devam ettirilir. Bu etkinlikte öğretmenin rolü daha sınırlıdır. Ayrıca etkinlik her öğrenciye hem soru sorma hem de cevap verme imkanı tanıdığı için oldukça faydalı ve zevkli bir etkinlik türü sayılmaktadır. (el-Hûlî 2017, 53).

أجب عن السؤال التالي، ثمّ وجّه السؤال إلى زميلك.

الطالب (1): ماذا رسمتَ؟

الطالب (2): رسمتُ سيّارةً. ماذا رسمتَ؟

الطالب (3): رسمتُ مصباحاً. ماذا رسمتَ؟

10- Dörtlü Etkinlik (التمرين الرباعي)

Dörtlü etkinlik, dört adımdan oluşan bir etkinliktir. Bu adımlar şu şekildedir:

1- Öğretmen, içinde değişken bulunan bir soru cümlesi verir.
2- Öğretmen, sorusuna cevap vermek üzere bir öğrenci seçer.
3- Öğretmen, öğrencinin cevabı doğruysa aynen tekrar eder. Eğer doğru değilse cevabı düzelterek tekrar eder.
4- Öğrenciler, öğretmenden sonra cevabı yüksek sesle tekrar ederler.

Bu etkinlik, öğrencilere 2. adımda olduğu gibi bireysel tekrar, 4. adımda olduğu gibi toplu tekrar yapma fırsatı verir. Ayrıca 3. adımda olduğu gibi öğretmene de model cümleyi sunma imkanı vermiş olur (el-Hûlî 2017, 52).

Örnek:

أجب عن السؤال التالي:

المعلّم: كيف يذهب الرجل إلى العمل؟

الطالب (1): يذهب الرجل إلى العمل بالسيارة.

المعلّم: يذهب الرجل إلى العمل بالسيّارة.

الصفّ: يذهب الرجل إلى العمل بالسيّارة.

11- Dönüştürme Etkinliği (تمرين الاستبدال)

Bu etkinlik, herhangi bir cümle içinde yer alan ve alet ismini tanımlayan cümlecik ya da söz öbeği yerine alet isminin bizzat kendisini koymak şeklinde icra edilir. Önce öğretmen, içinde

alet ismini tanımlayan bir cümlecik ya da söz öbeği bulunan temel bir cümleyi öğrenciye verir. Daha sonra öğrenci, alet ismini tanımlayan cümlecik veya söz öbeğini, bir sözcükle ifade edecek şekilde alet isminin bizzat kendisiyle değiştirerek temel cümleyi tekrar eder.

استبدل كما في المثال:

المعلّم: رأى خالد الآلة التي تحرث الأرض في الحقل.

الطالب (1): رأى خالد المحراث في الحقل.

المعلّم: رأى خالد الآلة التي تقطع الخشب بيد النجار.

الطالب (2): رأى خالد المنشار بيد النجّار.

المعلّم: رأى خالد الآلة التي تكوي الثياب عند الخيّاط.

الطالب (3): رأى خالد المكواة عند الخيّاط.

12- Çoktan Seçmeli Etkinlik (تمرين الاختيار من متعدّد)

Bu etkinlikte bir soru sorulur ve bu soruya cevap olarak içinde tek doğrunun geçtiği birkaç şık verilir. Böylece öğrenci bu şıklardan doğru şıkkı seçerek cevabı vermiş olur.

أجب عن الأسئلة الآتية:

السؤال الأوّل:

الآلة التي تحرث الأرض تسمّى :

أ- الثلّاجة.

ب- المحراث.

ت- المنظار.

ث- المروحة.

السؤال الثاني:

يقطع النجار الخشب بـ:

أ- المطرقة.

ب- الدرّاجة.

ت- الحاسوب.

ث- المنشار.

13- Alet İsmi ve Meslek Eşleştirmesi Etkinliği (تمرين التوصيل بين الآلة والمهنة)

Bu etkinlik için iki liste yapılır. Listenin birinde alet isimleri, diğerinde de meslek isimleri yer alır. Öğrenciden alet ismi ile o aletle yapılan meslek ismini eşleştirmesi istenir. Bu etkinlik için bir üst seviye, listelerden birindeki kelime sayısının diğer listedekinden fazla olmasıdır. Bu durumda eşleştirme olayı daha karmaşık bir hal almış olur.

Örnek:

صل بين اسم الآلة في القائمة (أ) وما يناسبه في القائمة (ب).

(أ)	(ب)
1- السيارة	الجزّار
2- المقلاع	العالِم
3- المنشار	الطبيب
4- المنجل	الحلاق
5- المطرقة	الفلاح
6- المجهر	النسّاج
7- المقصّ	السائق
8- الساطور	الحدّاد
9- المغزل	النجّار
10 - السمّاعة	الصيّاد

14- Doğru-Yanlış Etkinliği (تمرين الخطأ والصواب)

Bu etkinlikte doğru ve yanlış cümleler karışık bir halde verilir ve öğrenciden doğru cümlerin önüne (صح) yanlış cümlelerin önüne (خطأ) kelimelerini yazması istenir.

Örnek:

ضع كلمة (صح) أمام العبارة الصحيحة، وكلمة (خطأ) أمام العبارة غير الصحيحة:

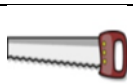
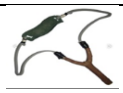
1- غسلت الأم الملابس بالمنشار. (خطأ)
2- سافر أخي بالسيّارة. (صح)
3- وضعتُ الماء في الثلّاجة. ( )
4- كوى الرجل الثياب بالمجرفة. ( )

15- Alet İsmi ve Resim Eşleştirmesi Etkinliği (تمرين التوصيل بين اسم الآلة وصورته)

Bu etkinlik için iki liste yapılır. Listenin birinde alet isimleri, diğerinde de o alet isimlerine ait resimler yer alır. Öğrenciden alet ismi ile ona ait resmi eşleştirmesi istenir. Bu etkinlik için bir üst seviye, listelerdeki kelime sayısının resimlerden fazla olmasıdır. Bu durumda eşleştirme olayı daha karmaşık bir hal almış olur.

صل بين اسم الآلة في القائمة (أ) و الصورة المناسبة له في القائمة (ب).

(أ) **(ب)**

أ	ب
1- طيارة	
2- ثلاجة	
3- مقلاع	
4- مصباح	
5- مطرقة	
6- مرجل	
7- منشار	
8- ساطور	
9- درّاجة	
10 - مفتاح	

KAYNAKLAR

1- Avşar, Erkan, **Arap Gramerine Giriş- I Sarf**, Elif Yayınları, İstanbul 2004.

2- Câmil, Abdu'r-Rahmân Abdu's-Selâm Câmil, **Turuku't-Tedrîs el-Âmme ve Mehârât Tenfîz ve Tahtît Ameliyyeti't-Tedrîs,** Dâru'l-Menâhic li_Neşr ve't-Tevzî, Ammân.

3- Güneş, Firdevs, **Öğretim İlke ve Yöntemleri**, Pegem Yayınları, Ankara 2014.

4- el-Harîrî, Râfide, **Turuku't-Tedrîs beyne't-Taklîd ve't-Tecdîd**, Dâru'l-Fikr, Ammân 2010.

5- el-Hûlî, Muhammed Alî, **Esâlîb Tedrîsu'l-Luğa'l-Arabiyye**, Dâru'l-Fellâh li'n-Neşr ve't-Tevzî, Ammân 1986.

6- el-Lûlû, Fethiyye Subhi Sâlim, **İstirâtîciyyât Hadîse fî't-Tedrîs,** Kulliyyeti't-Terbiye bi-Ğazze, Filistîn 2006.

7- Şahîn, Abdu'l-Hamîd Huseyn Abdu'l-Hamîd, **İstirâtîciyyâtu't-Tedrîs el-Mutekaddime ve İstirâtîciyyâtu't-Ta'lîm ve Enmâtu't-Ta'lîm,** Kulliyyetu't-Terbiye bi-Demenhûr, İskenderiyye 2010.

8- Zeytûn, Kemâl Abdu'l-Hamîd, **et-Tedrîs Nemâzicuhû ve Mehârâthû**, Âlemu'l-Kutub, el-Kâhira 2003.

9- https://www.guncelakademi.com/ogretim-stratejileri-yontem-ve-teknikleri-n999.html#:~:text=Y%C3%B6ntem%3A%20Bir%20amaca%20ula%C5%9Fmak%20i%C3%A7in,tasarlama%2C%20teknik%20ise%20tasar%C4%B1n%C4%B1n%20uygulanmas%C4%B1d%C4%B1r

10- https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/112550/mod_resource/content/0/6%20E%C4%9Fitim%20y%C3%B6ntem%20ve%20teknikleri.pdf

11- https://sites.google.com/site/nouronkafaf/home/esmala